

יוני 2020

תא"ל ארנון זוראץ – מפקד החיל השישהעשר **הראשון שתוארו היה קצין קשר ותקשוב ראשי**

מאת: אליים (בדימוס) דניאל רוזן

נולד בשנת 1954 בקיבוץ גינוסר. התחנך בחדרה ובאורט נתניה. התגייס לצה"ל בשנת 1973, ושירת כטכנאי בבסיס הציוד המרחבי ברפידים. בוגר קורס קציני קשר בשנת 1979. שירת כקצין ציוד באוגדת מילואים, קמב"ץ ומ"פ תקשורת בגדוד קשר באוגדת השריון הסדירה 162, תפקיד אותו מילא במלחמת שלום הגליל. לאחר המלחמה שירת כקצין קשר חטיבתי בחטיבת השריון 500, מפקד קורס קציני קשר וסמג"ד גדוד הקשר באוגדת השריון הסדירה 162. בשנת 1987 עלה לדרגת סא"ל ושירת כמפקד גדוד הקשר של פיקוד הדרום, קצין קשר של אוגדת שריון מילואים, קצין קשר באוגדת השריון הסדירה 162 ורע"ן מפקדים בבה"ד 7. בשנת 1994 עלה לדרגת אל"ם ושירת כמקשא"פ דרום, מפקד בה"ד 7 וסגן קשר"ר. מונה לקצין קשר אלקטרוניקה ומחשבים ראשי באוגוסט 2002 וכראש המטה של אגף התקשוב במרץ 2003, ושירת בתפקידים אלה עד ספטמבר 2005.

מאז שחרורו מצה"ל פיתח קריירה עסקית יזמית ועצמאית בתחום התקשוב, והקים מספר חברות תעשייה ושירותים בתחומי התקשוב, הענן והסייבר.

בוגר תואר ראשון במדעי המדינה (בהצטיינות יתרה) ותואר שני במדעי המזרח התיכון (מצטיין דיקן) מאוניברסיטת חיפה. מוסמך במינהל עסקים מאוניברסיטת בר-אילן, בוגר המכללה לביטחון לאומי.

ארנון זוראץ עלה לדרגת תא"ל ומונה כקצין קשר, אלקטרוניקה ומחשבים ראשי ב-14 באוגוסט 2002, ושירת בתפקיד זה עד ספטמבר 2005. עם הקמת אגף התקשוב במרץ 2003 נשא גם בתפקיד ראש המטה (רמ"ט) של אגף התקשוב.

ארנון החל את דרכו בחיל כטכנאי בית מלאכה קשר (במ"ק), בבסיס הציוד המרחבי ברפידים, שם שירת במלחמת יום הכיפורים, בין היתר כטכנאי בחפ"ק מפקד אוגדה 252. הגיע לדרגת רבסמל בתפקיד רס"פ. בוגר קורס קצינים במרץ 1979 (חניך למופת). שירת כקצין ציוד קשר באוגדה 194 (אוגדת שריון מילואים), קמב"ץ גדוד הקשר ולאחר מכן כמ"פ תקשורת באוגדת השריון הסדירה 162, תפקיד אותו מילא במלחמת שלום הגליל, אחריה עלה לדרגת רס"ן. לאחר המלחמה שירת כקצין קשר חטיבת השריון הסדירה 500 (בתעסוקה מבצעית בלבנון) ומפקד קורס קציני קשר בבה"ד 7, נשלח לבית הספר לפיקוד ומטה, ולאחר מכן שירת כסגן קצין הקשר באוגדה 162. בשנת 1987 עלה לדרגת סא"ל ושירת כמפקד גדוד הקשר בפיקוד דרום (בתקופת האינתיפאדה הראשונה), כקצין קשר של אוגדה 366 (אוגדת שריון מילואים), כקצין הקשר של אוגדה 162 וכרע"ן מפקדים בבה"ד 7.

בשנת 1994 עלה לדרגת אל"ם ומונה כמקשא"פ דרום. לאחר מכן שירת כמפקד בה"ד 7 וכסגן קשר"ר, ובאוגוסט 2002, אחרי תקופת לימודים במכללה לביטחון לאומי, מונה לתפקיד קצין קשר, אלקטרוניקה ומחשבים ראשי.

קשר"ר תא"ל זוראך, יחד עם רח"ט תקשוב באמ"ץ, תא"ל יהוא אברזיהב,¹ היו גורמים מרכזיים בשלב הסופי של שכנוע הרמטכ"ל, רבאלוף משה יעלון, להקים את אגף התקשוב. החיל בפקודו הועבר מאגף טכנולוגיה ולוגיסטיקה (אט"ל) לאגף התקשוב, שזה אך הוקם, יחד עם חטיבת התקשורת באגף המבצעים, וחזר להיות חיל מאוחד.²

כקשר"ר ורמ"ט האגף הראשון הוביל תא"ל זוראך את הקמת אגף התקשוב, מיסוד פעולתו ומיצובו במטה הכללי.³ הבשורה הראשונה של אגף התקשוב הייתה הצגת חזון, רעיון ותפישה של יכולות התקשוב והערך המוסף שלהן בשיפור היעילות המבצעית של צה"ל, בראיה על-זרועית וביזרועית. החזון הפך לתכנית 'צה"ל ברשת', 'חיבור' כל זרועות צה"ל, עקרונות וארכיטקטורה של שינוי פני התקשוב בצה"ל, והפיכת צה"ל ממספר זרועות לכוח אחד. תכנית זו הייתה תכנית חומש מפורטת, שיישומה הפך את התקשוב לגורם מבצעי דומיננטי בצה"ל. התוכנית כללה מספר מרכיבים עיקריים: 'מרחבים' (תשתיות תקשורת, קישוריות כוללת רב-זרועית, ניחת וניידת), 'עולמות' (בסיס נתונים מבצעי אחיד, יישומים מבצעיים רב-זרועיים), 'כוונות' (שינוע' מטרות ותפעול 'מעגלי אש'), 'הגנות' (בתחום הצופן, אבטחת המידע והסייבר).

בין היכולות שקודמו: תקשורת לוויינית ('רקיע שביעי'), תקשורת נתונים ניידת (רטריז – רדיו נתונים רב-זרועי, 'אלעד ירוק'), אתרי קשר רב-זרועיים, השו"ב המבצעי ('טירת האגם') והקישוריות הביזרועית ('כלים שלובים'), דוא"ל מבצעי, תכנית התאוששות מאסון (DRP) למערכות המחשוב בצה"ל, שיתוף פעולה הדוק בתחום התקשוב עם הזרועות ועוד. מאמץ רב הושקע בסגירת מעגלי 'אוסף-תוקף' ברמות השונות.

בין החידושים המבצעיים באותה עת הייתה הבשלת מערכת הסלולר הצבאית 'ורד הרים' ותחילת הכנסתה לשימוש מבצעי, הרחבת השימוש בחוזי, הבשלת פרויקט סיבים אופטיים כלל צה"לי ('אבנט ירוק', 'אבנט כחול' ו'אבנט סגול'), קישוריות רחבת סרט ('אפיק רחב'), הבשלת תשתית IP צה"לית ('נהר איתן'),

במקביל הוביל תא"ל זוראך, בתפקידו כרמ"ט אגף התקשוב, את ארגון האגף, הקמת המחלקות השונות (אג"ם, תכנון ותקציבים, אמל"ח, משא"ן) ונהלי העבודה של האגף כחלק מהמטה הכללי.

ב-18 במאי 2004 שונה שם החיל לחיל התקשוב, כדי 'להשתחרר' מהתדמית המיושנת ולאמץ תדמית חדשנית יותר, ותוארו של קשר"ר שונה לקצין התקשוב הראשי.

כקשר"ר המשיך תא"ל זוראך לפעול לחיזוק היכולת המקצועית של אנשי החיל. נושא מרכזי היה רה-ארגון מערך המקצועות בהתאמה לשינויים הטכנולוגיים וחיזוק הרמה המקצועית של אנשי

¹ תא"ל משה מרקוביץ ותא"ל אמנון כץ, קודמיהם בתפקיד, היו אף הם גורמים מרכזיים בתהליך זה.

² חיל הקשר, האלקטרוניקה והמחשבים הוכפף ביוני 1999 לאט"ל, ובאגף המבצעים הוקמה חטיבת תקשוב. פער התרבויות בין האוריינטציה המבצעית של החיל והאוריינטציה הכלכלית של אט"ל הקשה מאוד, והחיל לא נטמע באט"ל. ב-3 במרץ 2003 הוקם אגף התקשוב, אז עבר החיל מאט"ל לאגף התקשוב. בדצמבר 2005, בתקופת הרמטכ"ל רבאלוף דן חלוץ, במסגרת הקמת זרוע היבשה, הועבר החיל למפקדת זרוע היבשה (מז"י). החיל חזר לאגף התקשוב בפברואר 2008, כחלק מיישום לקחי מלחמת לבנון השנייה. עם הקמת החיל הועבר תקן רח"ט תקשוב לתפקיד ראש היחידה הטכנולוגית של החיל – לוט"ם.

³ ראשי אגף התקשוב היו האלוף יצחק (חקי) הראל (עד דצמבר 2003) והאלוף אודי שני.

הקבע, בכל מסלולי המקצועות בחיל, בתחומים המבצעיים, הטכנולוגיים, המחשוביים והלוגיסטיים.

מלחמת שלום הגליל, 1982
סרן ארנון זרארץ, מ"פ תקשורת בגדוד הקשר של אוגדה 162, מעל אגם קרעון, לבנון

תא"ל ארנון זרארץ במסדר כניסתו לתפקיד קשר"ר, אוגוסט 2002

חילופי קשר"רים: תא"ל ארנון זורארץ מחליף את תא"ל משה מרקוביץ, אוגוסט 2002
מימין לשמאל: קשר"ר נכנס תא"ל ארנון זורארץ, ראש אט"ל אלוף אודי אדם, קשר"ר יוצא תא"ל משה מרקוביץ

סגל הפיקוד של החיל, בטקס כניסת תא"ל ארנון זורארץ לתפקיד קשר"ר, 14 באוגוסט 2002

מימין לשמאל, יושבים: רמ"ח אג"ם אליים דוד ביטון, מפקד ממכ"א אליים רוני זרצקי, רמ"ח אמל"ח אליים ישראל רום (רוסו), מפקד מתנ"ץ אליים מאיר לוי, סגן קשר"ר אליים אריק דלוי, קשר"ר תא"ל ארנון זורארץ, מפקד לוטי"ם תא"ל יהוא אברז'הב, רמ"ח טכני יוצא אליים אלון ברמן, רמ"ח שוי"ב אליים משה משיח, מפקד בה"ד 7 אליים (לימים תא"ל) שמואל קינן, מפקד מא"ים אליים יאיר פרנק, מפקד מרכז לייא אליים אלי אפריאט; עומדים: קצין תחזוקת קשר וחונך אליים (מילי) דוד נובק, מפקד ממר"ים אליים אבי כוכבא, מפקד ממט"ל אליים בני גורביץ, מפקד משי"א קשר יוצא אליים ארנון לין, מפקדת יחל"ים אליים (לימים תא"ל) אילה חכים, מקש"ים אליים יהודה אילון, מקשא"פ דרום אליים דוד גבע, רמ"ח טכני נכנס אליים אבי ברגר, מפקד משי"א קשר נכנס אליים אפי כליפא, ראש תחום משא"ן סא"ל חנית אגמון (חסרים בתמונה: מקשא"פ צפון אליים אשר וולך, מקשא"פ מרכז אליים נחום בסלו)